

Koosdisain arhitektidega

Uue Euroopa Bauhausi põhimõtted naabruskondlikus renoveerimises
SOFTacademy projekti näitel

Priit Ingver

Volitatud maastikuarhitekt, tase 7
Maastikuarhitektuuribüroo Verte!

Miks tegeleda hooviga?

	Väärtus koduomanikule	Väärtus kogukonnale	Väärtus linnale
Aktiivne ruum	Kinnisvara hind tõuseb 5-10%	Tekib “meie-tunne”, kohtumisaik naabritele	Vaiksem ja turvalisem linnaruum
Elurikas ruum	Varju andev rohelus vähendab jahutus- ja küttekulusid	Lapsed õpivad loodust oma õues.	Kuumasaared vähenevad, sademevesi imbub hoovis
Tervislik ruum	Puhtam õhk, tervislik jalutuskäik algab koduuksest	Pink, treeningala, varjualune = ühisüritused, talgud	Väiksem surve avalikele parkidele
Majanduslik külg	Ühine taristu vähendab hoolduskulusid	Paindlik ruumilahendus kohaneb kogukonna vajadustega	Vastab NEB põhimõtetele - sobib toetusvoorude tingimustega

Mis läheb tavaliselt valesti?

Levinud vead	Tagajärg	Põhjustaja
Kaasamine algab liiga hilja	Elanikud ei võta lahendust omaks, vaidlused hanke- või ehitusetapis	Kaasamisprotsess = “kohustuslik linnuke”, mitte sisuline tööriist
Funktsioonide killustatus	Katkendlik ruum, hooldus kallis, turvatunne langeb.	Planeerimisel puudub tervikvisioon, mõeldakse üksikobjektides (üksikhoovides)
„Parkimine esimesena“ lähenemine	Sõidukid dikteerivad ruumi; jalakäija ja rohelus taanduvad	Planeerimisnormid, jõupositsioon, kvantitatiivne mugavus
Reeglid vs. tegelik kasutus	Korras haljastus muutub ajapikku parkimisplatsiks	Puudub järelevalve / alakasutatud ruumile ei kavandatud paindlikkust
Läbi projekteerimata tehnilised detailid	Sademevee uputused, talvine libedus, varjulised nurgatagused	Lühike projekteerimisaeg, standardlahenduste kopeerimine

Meie lähenemine (läbi katsetamiste ja ebaõnnestumiste)

Põhilised verstapostid:

1. Küsitlus

Veebis ja paberil, eesti ja vene keeles. Kolm valdkonda: korter, hoov, naabruskond.

1. Analüüs

Põhiliste probleemide lahendusvõimalused. Suur rõhk parkimise korraldusel.

1. Ruumikorralduskava

Raamistik mille sees hoovi kujundama hakata

1. Ruumimoodulid ja töötoad elanikega

Lego klotside stiilis moodulid, mida kogukond ise valib ja maketil paika sätib

1. Eskiis

Moodulite integreerimine, eelkooskõlastused ametkondadega

1. Projekteerimistingimused

Hetkel töös

1. Eelprojekt

Meie lähenemine: Etapp I - Küsitlus elanike seas

Miks teha:

Kohe alguses saada aru kohalike vajadustest ja prioriteetidest.

Kuidas teha:

Internetis ja paberil. Eesti ja vene keeles.

Meie tulemus:

320 korterit - 154 vastajat (48%)

62% elanud majas üle 10 aasta

Sisukas ja põhjalik ülevaade, lisaks palju selgitustega tekst vastuseid.

Vastukäivad probleemid:

Ligikaudu 50% vastanutest soovib rohkem parkimisvõimalusi.

Ligikaudu 50% vastanutest soovib rohkem haljastust.

Mis teinekord teisiti:

Lisada prioritseerimise võimalus

Meie lähenemine: Etapp II - Ruumianalüüs

Miks teha:

Tuvastada võimalused, kitsaskohad ja kontekst. Luua faktiline põhi realistlike ja läbimõeldud otsuste tegemiseks

Mida leidsime:

Soove on rohkem, kui hoovi mahub

Maaomaniku soovid ei pruugi ühtida kasutaja soovidega
KÜ enda kinnistud hästi väikesed

Parkimisega seotud probleemid:

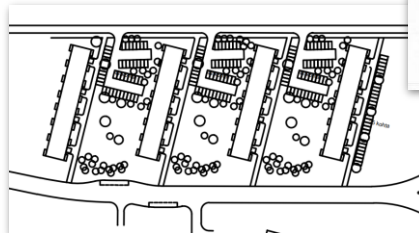
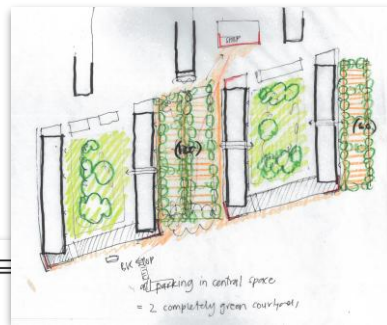
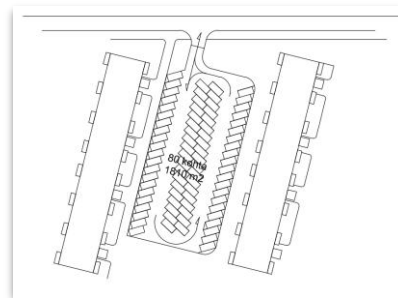
Rekonstrueeritavatel hoonetel puudub parkimismnormatiiv.

Uute hoonete parkimismnormatiiv 1,3 parkimiskohta ühe korteri kohta.

Standardi järgne parkimine võtab rohkem ruumi.

1 koht korteri kohta mahub vaid siis hoovi, kui kõik haljastus likvideerida.

”Projekteerides autodele saame rohkem autosid.”

Meie lähenemine: Etapp III - Ruumikorralduskava

Põhjus:

Et eskiislahendus sobiks, tuli neid pidevalt “nullist” alustada.

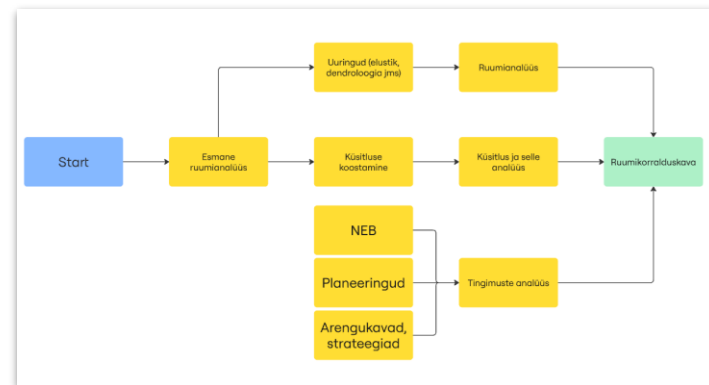
Mis on:

Strateegiline plaan, mis paigutab põhifunktsioonid ruumi – liikumisteed, parkimislahendused, haljastuse, puhke- ja mängualad;

Raamistik detailsema disaini sisendiks ning vahend edasisteks aruteludeks elanike, arhitektide ja omavalitsuse vahel

Mida sisaldab:

Analüüsi tulemustele vastavat ettepanekut jooniste ning seletuskirja näol

RUUMIKORRALDUSKAVA

Meie lähenemine: Etapp IV - Ruumimoodulid

Miks:

Muudab hoovi lahenduste üle arutlemise elanikele käegakatsutavaks.

Mis on:

Iga moodul on selge „klots“ funktsiooni, eesmärgi, kasu ja elementidega. Mooduleid saab kombineerida, asendada või järk-järgult ellu viia.

Kuidas kasutada:

Töötuba elanikega. Abivahendiks mõõtkavaline makett, ruumikorralduskava ja moodulite selgitused ning võimalused.

Tulemused:

Töötoa käigus liikus põhirõhk parkimiselt hooviala elavdamise ja funktsionaalsuse tõstmise juurde.

Kokkuvõte senisest teekonnast

Mis on läinud hästi:

Meil on olnud aega katsetamiseks ja eksimiseks.

Oleme suutnud luua uuenduslikud lähenemised probleemide ennetamiseks.

Tallinna linn näeb võimalusi meie meetodi integreerimiseks linna süsteemi.

Oleme saanud elanikud kaasa mõtlema. Hoovialast on saanud koduhoov.

Ruumikorralduskava on universaalne ja kohandatav erinevate asupaikadega.

Ruumimoodulid on piisavalt abstraktsed ja ei pane lahendust "lukku".

Mis on probleemid:

Erinevad vastukäivad soovid ja nõuded.

Strateegiate rakendamine mitmeti tõlgendatav.

Haavatavate huvigruppide kaasamine jätkuvalt keeruline.

Protsesse, mis vajavad aega, püütakse tagant suruda ja kiirendada.

Kus me hetkel oleme:

Uus projekteerimistingimuste taotlus esitamisel.

Maastikuarhitektidena jätkuvalt kõige keskel mõjutatuna elanike soovidest, linna nõudmistest ja keskkonna vajadustest.

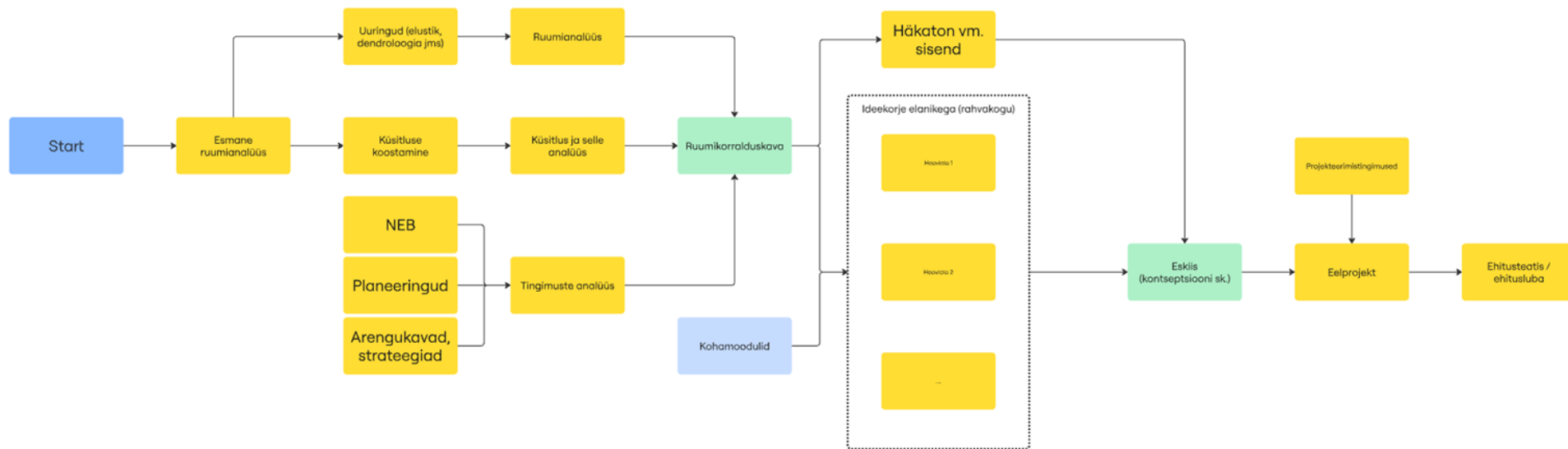

Välisruumi edu hindamine

Indikaator	Sisu	Sihtväärtus
Elurikkuse sidusus	Linnakeskkonda integreeritud niidualad + vihmapeenrad loovad putukatele ja lindudele elupaiku.	5000 m² elurikast pinda
Kliimakohanemine	SUDS-lahendused (läbilaskvad katendid, imbpeenrad) vähendavad sademevee äravoolu hulka	40 % kõvakatetest vett läbilaskvad
Ühiskasutatavate alade funktsionaalsus	Autokesksuse vähendamine ja kogukonnamoodulid (varjualused, loovmaastik) tõstavad aktiivset kasutust.	+50 aktiivset kasutajat
Hoovi ruumiline kvaliteet	Integreeritud disainiprotsess: haljastus, liikuvus ja väikevormid koostatakse ühtse kontseptsioonina, mis katab 1 ha hooviala.	1 ha kvaliteetset ruumi
Ligipääsetavus	Kõigile kättesaadav disain: liftid, kaldteed ja taktiilsed lahendused parandavad juurdepääsu.	300 elanikku parema ligipääsuga

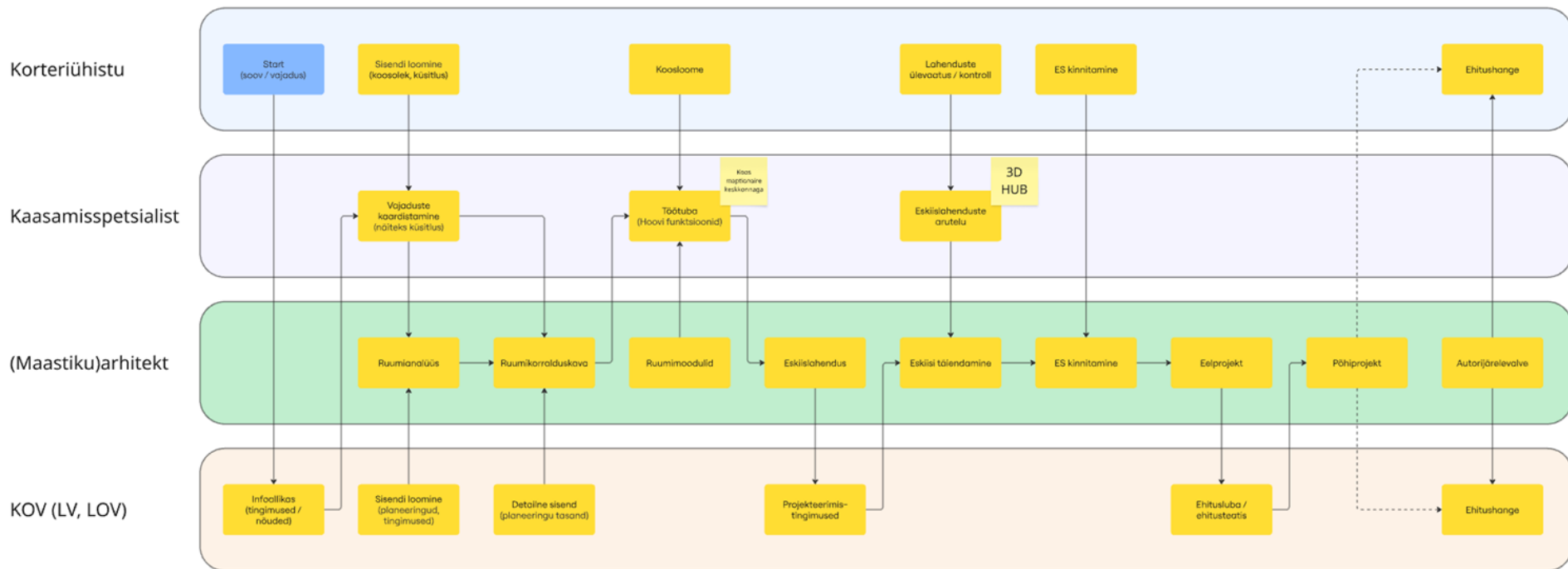

Protsessimudel (välisruum)

Protsessimudel (osapooled ja nende ülesanded)

Tänan kuulamast!